

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: رضا علی محمدی تانی، ۱۳۹۴

واکنش ارقام مختلف انگور به تکثیر در شرایط درون شیشه‌ای

به منظور بررسی واکنش ارقام مختلف انگور به تکثیر در شرایط درون شیشه‌ای، دو آزمایش جداگانه به صورت فاکتوریل و در قالب طرح کاملاً تصادفی با 3 تکرار در آزمایشگاه بیوتکنولوژی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سبزوار انجام شد. در ابتدا بازرایی شاخساره در پاسخ به ترکیب هورمونی محیط کشت مورد ارزیابی قرار گرفت. فاکتورهای مورد بررسی شامل سه رقم مختلف انگور روچه، پیکامی و رزقی و پنج غلظت تنظیم‌کننده رشد BAP (صفر، 0/1، 0/5، 1 و 1/5 میلی‌گرم در لیتر) بودند. پس از انتخاب بهترین غلظت BAP جهت بازرایی درون شیشه‌ای شاخساره در ارقام انگور، ریشه‌زایی شاخساره‌ها در محیط کشت MS حاوی غلظت‌های 0، 0/1، 0/5 و 1 میلی‌گرم در لیتر تنظیم‌کننده رشد IBA بررسی گردید. نتایج نشان داد تفاوت قابل ملاحظه‌ای بین ارقام انگور روچه، پیکامی و رزقی در رابطه با ویژگی‌های بازرایی شاخساره و ریشه‌زایی درون شیشه‌ای وجود داشت. رقم پیکامی بیشترین و رقم رزقی کمترین درصد بازرایی و طول شاخساره را دارا بودند. تفاوت بین ارقام انگور در رابطه با تعداد شاخساره معنی‌دار نشد. بیشترین و کمترین درصد بازرایی و تعداد ریشه به ترتیب در ارقام روچه و رزقی مشاهده شد. این در حالی است که رقم پیکامی بیشترین و رقم روچه کمترین طول ریشه را در بین ارقام انگور دارا بودند. استفاده از تنظیم‌کننده رشد BAP در محیط کشت باعث بهبود ویژگی‌های بازرایی شاخساره در ارقام انگور گردید. با افزایش غلظت BAP در محیط کشت، درصد بازرایی شاخساره، تعداد شاخساره در ریزنمونه و طول شاخساره افزایش یافت. بیشترین درصد بازرایی و تعداد شاخساره در ارقام پیکامی و روچه در غلظت 1/5 میلی‌گرم در لیتر BAP و در رقم رزقی در غلظت 1 میلی‌گرم در لیتر BAP مشاهده شد. بیشترین طول شاخساره در ارقام پیکامی، روچه و رزقی به ترتیب در غلظت 0/5، 1/5 و 1 میلی‌گرم در لیتر BAP به دست آمد. بیشترین درصد ریشه‌زایی، تعداد ریشه در شاخساره و طول ریشه در رقم روچه در غلظت 0/1 میلی‌گرم در لیتر تنظیم‌کننده رشد IBA و در ارقام پیکامی و رزقی در غلظت 0/5 میلی‌گرم در لیتر IBA مشاهده گردید. با توجه به نتایج، استفاده از غلظت 1 میلی‌گرم در لیتر BAP در محیط کشت MS باعث بازرایی مطلوب شاخساره در ارقام مورد مطالعه می‌گردد. غلظت 0/1 میلی‌گرم در لیتر IBA جهت ریشه‌زایی رقم روچه و غلظت 0/5 میلی‌گرم در لیتر IBA جهت ریشه‌زایی ارقام پیکامی و رزقی قابل توصیه می‌باشد.

کلیدواژه‌ها: انگور، رقم، بازرایی شاخساره، ریشه‌زایی، ریزازدیادی

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۵۰۳۲۲۹۲۲۰۱۲

تاریخ دفاع: ۱۳۹۴/۱۱/۱۴

رشته‌ی تحصیلی: مهندسی کشاورزی

دانشکده: کشاورزی و دامپزشکی

سامانه‌ی جستجو در پایان‌نامه‌ها

استاد راهنما: دکتر متین جامی معینی
استاد مشاور: حمید مروی